

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd S. republiky v exekučnej veci oprávneného: **P. s. r. o.**, so sídlom: P. X., Bratislava, IČO: X., zast. advokátskou kanceláriou F. P., s. r. o., so sídlom: G., Bratislava, IČO: X., konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta doc. JUDr. B. F., PhD., proti povinnému: **M. P.**, nar. X., s hláseným pobytom bezdomovca Bánovce nad Bebravou, o vymożenie pohľadávky oprávneného **556,33 eur (pôvodne 16 760- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 3Er/296/2008, na dovolanie oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4CoE/91/2012-56 zo dňa 07. augusta 2012, právoplatné dňa 11. 10. 2012, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor JUDr. R. K., so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave, žiadosťou zo dňa 28. 08. 2008, Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou ako súdu prvého stupňa doručenou dňa 26. 09. 2008 (č. 1. 1), na základe návrhu oprávneného (č. 1. 2) požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie o vymożenie pohľadávky oprávneného podľa § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „EP“). Exekučným titulom na vykonanie exekúcie je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom S. R. a. s., so sídlom: K. R., Bratislava, IČO: X. (ďalej len „rozhodcovský súd“), sp. zn. SR 01584/08 zo dňa 06. 03. 2008, právoplatný dňa 31. 03. 2008 a vykonateľný dňa 03. 04. 2008 (ďalej len „rozhodcovský. rozsudok“). Okresný súd

dňa 29. 10. 2008 v zmysle § 45 ods. 1 EP vydal poverenie číslo: X. na vykonanie exekúcie proti povinnému (č. l. 10). Následne uznesením č. k. 3Er/296/2008-34 zo dňa 12. 12. 2011 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Súčasne rozhodol o nepripustení vstupu ZD.N., so sídlom: Nitra, P. č. X., IČO: X. do konania ako vedľajšieho účastníka, rovnako zamietol návrh menovaného združenia na vylúčenie súdneho exekútora JUDr. R. K..

V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd konštatoval, že dôvodom neprípustnosti je exekučný titul, ktorý je podkladom pre exekúciu a ktorý bol vydaný v rozhodcovskom konaní na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou jej neplatnosť. Uviedol, že slovenský právny poriadok priamo ukladá v niektorých prípadoch aj bez návrhu zastaviť exekúciu vedenú na základe rozhodcovského rozsudku. Takémuto postupu nebráni ani skutočnosť, že arbitráž prebehla za účasti spotrebiteľa a že spotrebiteľ nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Oprávnený ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ uzavreli dňa 04. 06. 2007 vo formulárovej podobe zmluvu o úvere, ktorá má povahu spotrebiteľskej zmluvy, a to s poukazom na znenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ako aj s poukazom na znenie § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský aj s ohľadom na predmet činnosti dodávateľa. Z okolností uzatvárania zmluvy a s ohľadom na povahu strán zmluvy mal za zrejmé, že oprávnený pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s povinným ako s fyzickou osobou nepodnikateľom. Na základe uvedeného mal súd jednoznačne preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné okrem zmluvných dojednaní aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán. Súd ďalej poukázal na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere a ktoré v článku 17 upravujú rozhodcovskú doložku. Zdôraznil, že podľa vnútroštátneho práva sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 54 ods. 1 veta prvá OZ nemôžu odchýliť v neprospech spotrebiteľa od ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Taktiež podľa § 53 ods. 1 veta prvá OZ nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ust. § 53 ods. 4 OZ obsahuje príkladný, a teda neuzavretý výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktorý je zo strany zákonodarcu neustále dopĺňaný a precizovaný. V tomto výpočte je s účinnosťou od 01. 03. 2010 výslovné

uvedená aj neprijateľná podmienka, a to požadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Len zo samej skutočnosti, že uvedená podmienka sa v tomto príkladnom výpočte nenachádzala v čase uzatvorenia zmluvy, nemožno vyvodiť, že vyžadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, nie je neprijateľnou podmienkou obsiahnutou v spotrebiteľskej zmluve. Súd konštatovanie o neplatnosti rozhodcovskej doložky podľa § 53 ods. 5 OZ oprel o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Uviedol, že obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený a povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť, nakoľko jej súčasťou sú aj všeobecné obchodné podmienky. Povaha zmluvy je teda adhézna, to znamená, že spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok, alebo odmietnuť. Svoj názor o neprimeranej povahe rozhodcovskej doložky súd oprel aj o stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04. 06. 2009 P. Zrt. proti Erzsébet S. bod 40. Uviedol ďalej, že v rozhodovanej veci na základe dodávateľom vopred stanoveného obsahu rozhodcovskej doložky rozhodoval rozhodcovský súd zvolený oprávneným. Poukázal na okolnosť, že zriaďovateľom rozhodcovského súdu je podnikateľský subjekt založený v zmysle Obchodného zákonníka za účelom podnikania, ktorého cieľom je dosahovanie zisku. Oprávnený zmluvu uzatvoril rovnako v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom za prejednanie veci v rozhodcovskom konaní zaplatil rozhodcovskému súdu poplatok. Uvedenú okolnosť súd vyhodnotil ako okolnosť majúcu vplyv na jeho rozhodovanie. Mal za to, že dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ust. § 52 a nasl. OZ a tiež smernica Rady 93/13/EHS.

Súd prvého stupňa sa ďalej vyjadril k formálnej a materiálnej právoplatnosti rozhodnutia. Uviedol, že exekučný súd je pri postupe podľa § 45 ZoRK oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol. Nie je ním teda viazaný v zmysle § 159 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 ZoRK aj čo do jeho materiálnej správnosti, môže skúmať, či sú tu dôvody na zastavenie uvedené v § 268 O. s. p. (resp. v súčasnom § 57 EP), či sú tu

nedostatky uvedené v § 40 písm. a/ alebo b/ ZoRK, alebo či rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Ďalej uviedol, že ust. § 45 ZoRK treba považovať za zákonné zmocnenie, ktoré umožňuje exekučnému súdu jeho preskúmanie. Toto preskúmanie je exekučný súd oprávnený vykonávať tak, ako keby tu žiadny rozhodcovský rozsudok nebol, teda tak, ako by to mohol urobiť súd, keby sám rozhodoval o týchto otázkach. Môže samostatne posúdiť, či vec je spôsobilá na rozhodovanie v rozhodcovskom konaní (§ 1 ods. 1 ZoRK), či v tej istej veci bolo už vydané právoplatné rozhodnutie súdu alebo rozhodcovského súdu, môže ďalej posúdiť obsah povinnosti uloženej rozhodcovským rozsudkom z hľadiska jej objektívnej možnosti, či nejde o plnenie právom nedovolené alebo priečiace sa dobrým mravom. K vzájomnému vzťahu inštitútu dobrých mravov a inštitútu neprijateľnej zmluvnej podmienky súd poznamenal, že dobré mravy možno definovať ako pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku. Ak tomuto kritériu zmluvná podmienka nevyhovuje, prieči sa dobrým mravom. Avšak nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. Pokiaľ ale zmluvná podmienka je až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky zastaví. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy, pretože iba tak môže naplniť cieľ vyplývajúci z čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, t. j. postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality života bežných ľudí nezaväzovali. Aj s poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 174/02 dospel súd prvého stupňa k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto je v rozpore najmä s ustanovením § 52 a nasl. OZ, ako aj s ustanoveniami smernice Rady 93/13/EHS. S poukazom na uvedené skutočnosti súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

S poukazom na § 93 O. s. p. a § 37 ods. 1 EP súd nepripustil do konania ako vedľajšieho účastníka Združenie N., nakoľko v zmysle Exekučného poriadku mu nie je priznaná možnosť byť účastníkom konania. Návrh ZD.N. na vylúčenie súdneho exekútora súd zamietol s poukazom na § 30 EP. Keďže uvedené združenie nie je účastníkom konania, nie je oprávnené ani na podanie takého návrhu, preto súd jeho návrh na vylúčenie exekútora zamietol ako podaný neoprávnenou osobou. Poukázaním na § 200 ods. 2 EP súd uviedol, že o trovách exekúcie rozhodne samostatne po vydaní, príp. po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu v časti jeho výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a výroku o zastavení exekúcie, podal odvolanie oprávnený a z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník, pričom sudca nemienil odvolaniu vyhovieť (č. l. 53), bolo odvolanie podľa § 374 ods. 4 vety prvá a druhá O. s. p. predložené Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu odvolaciemu. Tento prejednávúc vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., svojím uznesením č. k. 4CoE/91/2012-56 zo dňa 07. 08. 2012, rozhodnutie prvostupňového súdu v odvolaním napadnutých výrokoch podľa § 219 ods. 1, ods. 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd sa s právnymi závermi súdu prvého stupňa stotožnil v plnom rozsahu. Uviedol, že prvostupňový súd vo veci dôsledne aplikoval ust. § 45 ods. 1 a 2 ZoRK, ust. § 57 ods. 1 písm. g/ a 58 ods. 1 EP, ako aj ust. § 52, § 53 a § 54 OZ, vykonal správny výklad citovaných zákonných ustanovení a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.. Za správny odvolací súd vyhodnotil právny názor prvostupňového súdu o tom, že v prejednávanej veci sa medzi účastníkmi jedná o spotrebiteľský vzťah v zmysle § 52 a nasl. OZ a zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľskom úvere. Z dôvodu, že oprávnený pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s povinným ako fyzickou osobou nepodnikateľom, možno právny vzťah medzi účastníkmi konania podradiť pod ust. § 2 zákona č. 258/2001 Z. z., v dôsledku ktorej skutočnosti posudzovaná zmluva vyžaduje náležitosti stanovené v ust. § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd poukázal aj na to, že na spotrebiteľské právne vzťahy sa vždy aplikujú spotrebiteľské právne normy, a preto sa použijú ustanovenia o spotrebiteľskom práve a ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a v jeho prospech, a to bez ohľadu na to, podľa akých zákonov bola spotrebiteľská zmluva uzavretá

a bez ohľadu na to, či došlo k tzv. voľbe práva, alebo či sa jedná o tzv. absolútny obchod, hlavne ust. § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1, 2 OZ. Za bezvýznamnú preto odvolací súd vyhodnotil skutočnosť, či zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka, alebo či došlo k tzv. voľbe práva medzi účastníkmi. Tým, že súd prvého stupňa okrem toho, že skúmal povahu plnenia priznaného v rozhodcovskom rozsudku z pohľadu Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993, posudzoval toto plnenie aj podľa § 52 a nasl. OZ, aplikoval správny právny predpis, do ktorého bola táto smernica implementovaná. Súd prvého stupňa správne skúmal zmluvu o úvere, ktorá v čl. 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru zakotvuje riešenie sporov, a to rozhodcovskú doložku. Vo vzťahu k nej sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom vysloveným prvostupňovým súdom o tom, že táto doložka je neprijateľnou podmienkou, nakoľko spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, preto je v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatná v celom rozsahu.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 10. 2012.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie oprávnený (ďalej tiež ako „dovolateľ“) argumentujúc tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) súd bol nesprávne obsadený (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. g/ O. s. p.),
- f) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- g) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Dovolateľ svoju argumentáciu v dovolaní podrobne a rozsiahlo rozvinul v písomných podaniach zo dňa 18. 10. 2012 (č. l. 81 - 84) a zo dňa 19. 10. 2012 (č. l. 87 - 91). Na základe tvrdení uvedených v dovolaní dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhol konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní. Navrhol tiež, aby dovolací súd postupoval podľa § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti uznesenia odvolacieho súdu. Dovolateľ si zároveň uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

Povinný ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávneného nevyjadrili.

Najvyšší súd S. republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., najskôr skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania.

Napriek zneniu ust. § 36 ods. 2 EP, podľa ktorého exekučné konanie nemožno prerušiť, ak osobitný zákon neustanovuje inak, dovolací súd zastáva názor, že ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. je aplikovateľné aj v exekučnom konaní, pretože povinnosť vnútroštátneho súdu prerušiť konanie na účely iniciovania konania o predbežnej otázke pred Súdnym dvorom EÚ vyplýva z noriem primárneho únievého práva (pôvodne čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, po premenovaní čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie), ktoré podľa čl. 7 Ústavy S. republiky a aj v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ (napr. rozsudok vo veci Simmenthal č. 106/77) majú prednosť pred vnútroštátnymi právnymi normami.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd však nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v S. republike, do ktorého bol prenesený obsah

právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p..

V prejednávanej veci bolo sporné, resp. oprávnený namietať, či exekučný súd je oprávnený skúmať platnosť rozhodcovskej doložky uzavretej medzi účastníkmi konania a či predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou. Posúdenie tejto námietky a jej vyriešenie patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Z obsahu spisu vyplýva, že súdy priamo neaplikovali normy komunitárneho práva, keďže na danú vec sa vzťahujú právne normy platné na území S. republiky, do ktorých bol prenesený obsah právnych noriem EÚ. Procesný postup súdov mal v prejednávanej veci podklad v príslušných ustanoveniach EP, ZoRK a OZ.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v danej veci nie je dôvod na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., preto návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

V ďalšom pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či dovolanie oprávneného proti uzneseniu odvolacieho súdu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne ako súdu odvolacieho, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Lučenec ako súdu prvého stupňa o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o jej zastavení.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. sú uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Je tomu tak v prípade, ak je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ďalej ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území S. republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci odvolací súd síce potvrdil uznesenie Okresného súdu Lučenec ako súdu prvého stupňa, avšak bez toho, že by vo výrokovej časti prípustnosť dovolania vyslovil. Rovnako sa nejedná o ďalšie prípady prípustnosti dovolania proti uzneseniu zakotvené v § 239 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie oprávneného v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež povinnosť vyplývajúcu z ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd S. republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale skúmal tiež, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O. s. p.. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Pri existencii uvedených vád možno totiž dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. pritom nie je významný predmet konania ani subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že k vade vymenovanej v tomto ustanovení došlo, ale rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady uvedené v § 237 písm. b/ a c/ O. s. p. nenamietal a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zameral sa dovolací súd na vady konania podľa § 237 písm. a/, d/, e/, f/ a g/ O. s. p., namietané dovolateľom.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť svojho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa najvyšší súd vyjadril vo viacerých skôr označených súdnych rozhodnutiach, právne závery ktorých sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V predmetných, ako aj ďalších rozhodnutiach zverejnených na webovom sídle Najvyššieho súdu S. republiky v sekcii „Rozhodnutia“ najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná len vtedy, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť, pričom rozhodovanie súdov v exekučných veciach vyplýva priamo zo zákona (napr. § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 EP),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 254/2012 zo dňa 13. 06. 2012),

3. ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale návrh na vykonanie exekúcie podaný bol,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 EP), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ust. § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
5. rovnako nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného, môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,
6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Právne závery uvedené pod bodmi 1 až 6 zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 OZ), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Dovolací súd osobitne k námietke oprávneného, že súdy oboch stupňov (tak prvostupňový, ako aj súd odvolací) nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, poukazuje na skutočnosť, na ktorú správne poukázal aj

samotný oprávnený, a to, že zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 09. 08. 2012, bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie §-u 57 EP doplnil o odsek 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Dovolateľ namietal, že súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne ju zastavil, preto mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľa však nie je dôvodné. I keď exekučný súd v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju postupom podľa § 57 ods. 1 písm. g/, rozhodol tak uznesením dňa 12X.. 12X.. 2011, a teda ešte pred účinnosťou vyššie označenej novely EP. Pokiaľ ide o postup odvolacieho súdu, tento postupoval v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p., keď o odvolaní oprávneného rozhodol tiež bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ďalších dvoch dôvodov (podľa písm. b/ a c/ O. s. p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného dôvodu bolo nariadenie pojednávania na úvahe odvolacieho súdu.

Dovolací súd ďalej dodáva, že súdy oprávnenému neodňali možnosť konať pred súdom ani tým, že mu neumožnili viesť kontradiktórne konanie, keďže vzhľadom na predložené listinné dôkazy postačuje, ak sú rozhodujúce skutočnosti osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín a príloh.

Vo vzťahu k námietke oprávneného spočívajúcej v tvrdení, že po podaní odvolania podal aj návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, o ktorom súdy (prvostupňový ani odvolací) do skončenia exekučného konania nerozhodli, dovolací súd poukazuje na skutočnosť vyplývajúcu z obsahu spisu, a to, že predmetný návrh oprávnený podal písomným podaním zo dňa 03. 09. 2012 označeným ako „Návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ OSP a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ a doplnenie právnej argumentácie k podanému odvolaniu“, ktorý bol súdu prvého stupňa doručený dňa 07. 09. 2012 (č. l. 65 - 68), a teda v čase, keď odvolací súd o odvolaní oprávneného už rozhodol (svojím uznesením č. k. 4CoE/91/2012-56 zo dňa 07. 08. 2012). Súd prvého stupňa následne o predmetnom návrhu rozhodol uznesením č. k. 3Er/296/2008-78 zo dňa 22. 10. 2012 a to tak, že návrh na prerušenie konania zamietol, súčasne nepriznal súdnemu exekútorovi JUDr. R. K. náhradu trov exekúcie. Podaním odvolania proti označenému prvostupňovému rozhodnutiu (č. l. 96 - 97) sa toto zrušilo (§ 374 ods. 4 v spojení s § 202 ods. 3 písm. o/ O. s. p. s tým, že vo veci by mal opätovne rozhodnúť

sudca. Avšak za súčasného stavu, kedy je exekučné konanie právoplatne skončené (dňom 11. 10. 2012), prerušenie právoplatne skončeného exekučného konania možné nie je. Pokiaľ ide o prerušenie dovolacieho konania, dovolací súd poukazuje na časť odôvodnenia svojho rozhodnutia o zamietnutí návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania, ako súčasťou ním podaného dovolania.

V súvislosti s námietkou dovolateľa, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, keďže v danom prípade dovolanie oprávneného proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 písm. a/, d/, e/, f/ a g/ O. s. p. (ani žiadne iné procesné vady v zmysle citovaného ustanovenia) zistené neboli, Najvyšší súd S. republiky ako súd dovolací, dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako neprípustné odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Úspešným účastníkom dovolacieho konania bol povinný, preto by mal právo na náhradu trov konania. Keďže mu však trovy v dovolacom konaní nevznikli, dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu S. republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 30. decembra 2014

JUDr. Viera Pepelová, v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.